

ПВР КАКО ДОБРА ПРАКСА

–
ИЗВЕШТАЈ ЗА
ПВР НА ЗАКОНОТ
ЗА ЈАВНИ
ПРЕТПРИЈАТИЈА

–
ДЕКЕМВРИ, 2019

Проект е финансиран од Европската Унија

ПВР КАКО ДОБРА ПРАКСА

-

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПВР НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

-

ДЕКЕМВРИ, 2019

Издавач: Институт за демократија „Социетас Цивилис“ - Скопје
Центар за економски анализи

Лектура: Валентина Јошевска

Дизајн: Дејан Кузмановски

Публикацијата може бесплатно да се преземе на:

<https://idscs.org.mk/mk/portfolio/предлог-извештај-за-проценка-на-влија>

Дисклејмер

Оваа публикација е изготвена со помош на Европската Унија, во рамки на проектот Проценка на влијанието на регулативата во сенка: Промовирање на креирање политики базирани на докази. Содржината на публикацијата е единствена одговорност на Институт за демократија „Социетас цивилис“ и „Центар за економски анализи“ и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

НАЗИВ НА МИНИСТЕРСТВО:

Министерство за економија

НАЗИВ НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН:

Предлог- закон за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија

ВИД ИЗВЕШТАЈ

Нацрт

ОБВРСКАТА ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН ПРОИЗЛЕГУВА ОД:

Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија
Стратегија за реформа на јавната администрација 2018-2022

ПОВРЗАНОСТ СО ДИРЕКТИВИТЕ НА ЕУ

/

**ДАЛИ НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ СОДРЖИ ИНФОРМАЦИИ СОГЛАСНО
ПРОПИСИТЕ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА КЛАСИФИЦИРАНИТЕ ИНФОРМАЦИИ ?**

Не

**ДАТУМ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ ДО МИНИСТЕРСТВОТО
ЗА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА:**

/

**ДАТУМ НА ДОБИВАЊЕ НА МИСЛЕЊЕТО ОД МИНИСТЕРСТВОТО ЗА
ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА:**

/

1. ОПИС НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА И ДЕФИНИРАЊЕ НА ПРОБЛЕМОТ

1.1. ОПИС НА СОСТОЈБИТЕ

Јавните претпријатија се регулирани со Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/96, 9/97, 6/02, 40/03, 49/06, 22/07, 83/09, 97/10, 6/12, 119/13, 41/14, 138/14, 25/15, 61/15, 39/16 и 64/18).

Јавните претпријатија се основаат заради вршење дејности од јавен интерес. Јавни претпријатија во име на Република Македонија основа Владата на Република Македонија, во име на општината и советот на општината и во име на градот Скопје - Советот на градот Скопје. Органи на јавното претпријатие се:

- Управен одбор,
- Директор и
- Надзорен одбор.

Управниот одбор на јавното претпријатие се состои од најмалку пет, а најмногу 15 члена. Во управниот одбор основачот именува, односно разрешува претставници од редот на афирмирани и познати стручњаци во областа на предметот на работењето на јавното претпријатие имајќи ја предвид соодветната и правичната застапеност на припадниците на сите заедници.

За претседател и член на управниот одбор може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- е државјанин на Република Македонија,
- има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен образование,

- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција - забрана за вршење професија, дејност или должност и
- има минимум три години работно искуство.

Времетраењето на мандатот на членовите на управниот одбор не може да биде подолг од четири години.

Со работата на јавното претпријатие раководи директор, што го избира односно разрешува Управниот одбор. Директорот на јавното претпријатие може да определи вработен кој во негово отсуство го заменува и го води тековното работење на јавното претпријатие. Директорот се избира со мандат од четири години. Со работата на јавното претпријатие, основано од страна на општината, односно градот Скопје, раководи директор што го избира, односно разрешува градоначалникот на општината, односно градот Скопје. За именување директор се објавува јавен оглас во тридневни весници, кои се издаваат на целата територија на Република Македонија, од кои во еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик. За директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- е државјанин на Република Македонија,
- има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен образование,
- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција - забрана за вршење професија, дејност или должност,
- има минимум пет години работно искуство,
- поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години и тоа: ТОЕФЕЛ ИБТ (TOE FL iBT) - најмалку 74 бода, ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода, ИЛЕЦ (ILEC Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво, ФЦЕ (FCE Cambridge English: First) – положен,

БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Директорот е должен на секои шест месеца да доставува извештај за работата на јавното претпријатие до управниот одбор, односно до градоначалникот на општината, односно на градот Скопје. Во извештајот, директорот е должен особено да достави податоци за видот и обемот на работите извршени при обавување на дејноста на јавното претпријатие, како и податоци за финансиското работење. Ако од извештајот за работа се утврдат недостатоци и/или загуби во финансиското работење, директорот е должен истите да ги отстрани во наредните шест месеца. Директорот е должен да го објави тримесечниот извештај кој содржи показатели за финансиското работење, годишната сметка и извештајот за работењето на јавното претпријатие на веб-страницата на јавното претпријатие.

Директорот на јавното претпријатие се разрешува пред истекот на мандатот, во следниве случаи:

- на негово барање,
- ако настане некоја од причините, поради кои според прописите за работни односи му престанува работниот однос согласно со закон,
- ако не работи и постапува според закон, статут и актите на јавното претпријатие или неоправдано не ги спроведува одлуките на управниот одбор или постапува спротивно на нив,
- ако со својата несовесна и неправилна работа предизвика штета врз јавното претпријатие,
- ако ги занемарува или не ги извршува обврските и со тоа ќе настанат нарушувања во вршењето на дејноста од јавен интерес на јавното претпријатие,
- ако не достави извештај за работа,
- ако и по истекот на рокот од шест месеци не ги отстрани недостатоците или и во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење и

- ▶
  - ако и по истекот на рокот од 20 дена од завршувањето на тромесечјето до основачот не достави извештај за работа со финансиски показатели или ако во рок од 15 дена од денот на доставување на годишната сметка до Централниот регистар не го објави тримесечниот извештај кој содржи показатели за финансиското работење, годишната сметка и извештајот за работењето на јавното претпријатие на веб-страницата на јавното претпријатие.

Управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје, доколку е исполнет еден од претходните услови ќе донесе одлука за разрешување на директорот. До изборот на нов директор, управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје во рок од пет дена од донесувањето на одлуката за разрешување на директорот, именува вршител на должноста директор на јавното претпријатие, но не подолго од шест месеца.

За вршење контрола на материјално-финансиското работење на јавното претпријатие се формира надзорен одбор за контрола на материјално-финансиското работење (во натамошниот текст: надзорен одбор) од пет члена. Времетраењето на мандатот на членовите на надзорниот одбор не може да биде подолг од четири години. Членовите на надзорниот одбор ги именува, односно разрешува основачот.

- За член на надзорниот одбор може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:
- е државјанин на Република Македонија,
- има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен образование,
- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција - забрана за вршење професија, дејност или должност и
- има минимум три години работно искуство.

Заради вршење на работите на контрола, надзорниот одбор за контрола може да врши испитување на лице место на сите документи и списи на јавното претпријатие. Надзорниот одбор за контрола може заради испитување на документите и списите на јавното претпријатие да повика стручни лица кои ќе му помагаат во решавањето на надзорот. Членовите на надзорниот одбор за контрола можат да присуствуваат на седницата на управниот одбор и да им се достави покана со сите материјали што им се доставуваат на членовите на управниот одбор. Надзорниот одбор за контрола задолжително ги прегледува тримесечните извештаи кои содржат показатели за финансиското работење, годишните сметки и извештајот за работа на јавното претпријатие и по прегледувањето му дава мислење на управниот одбор. Управниот одбор не може да ги усвои тримесечните извештаи кои содржат показатели за финансиското работење, годишните сметки и извештајот за работењето на јавното претпријатие, ако претходно не добие позитивно мислење од надзорниот одбор за контрола. Надзорниот одбор за контрола може да дава одобрение за актите донесени од управниот одбор, доколку тоа е утврдено со статутот на јавното претпријатие.

Извештајот за прегледот на годишните сметки и извештајот за работењето на јавното претпријатие со свое мислење, надзорниот одбор за контрола му го доставува на министерот за финансии. Во извештајот до министерот за финансии, надзорниот одбор за контрола го известува за состојбата на јавното претпријатие врз чие работење врши контрола. Надзорниот одбор за контрола му доставува копија од извештајот и на министерот надлежен за работите на соодветната дејност. Надзорниот одбор задолжително се состанува најмалку четири пати годишно.

Законот за јавните претпријатија ја регулира работата и делувањето на јавните претпријатија. Законот содржи услови за назначување на членови на управни одбори, директори и членови на надзорни одбори. Сепак, овие услови се премногу општи, и не се поврзани со самата надлежност на јавното претпријатие. Бројот на членови на управните и надзорните одбори не соодветствува со реалната потреба на јавните претпријатија. Имено бројот на членови е премногу голем, а со оглед на фактот дека овие органи на

- ▶ управување и надзор во јавните претпријатија имаат законски дефинирана надлежност, која е стручна, големиот број членови ја отежнува севкупната работа и функционирањето на овие тела. Во однос на назначувањето на овие лица, недостасува мерит-процедура, односно не е регулирана постапка за избор на најдобар кандидат, во случаи кога има повеќе кандидати за една позиција. Во однос на разрешувањето, законот содржи услови за разрешување единствено на директорите на јавните претпријатија, но не и на членовите на управните и надзорните одбори. Законот содржи јасни одредби за редовна контрола на целокупната финансиска работа на јавното претпријатие од страна на надзорниот одбор. Ова би значело дека членовите на надзорниот одбор треба многу добро да ја познаваат работата на јавното претпријатие како и сите прописи кои се однесуваат на работата на јавните претпријатија, а од друга страна законот не пропишува јасни услови за вакви квалификации на членовите на надзорниот одбор. Со тоа во праска е невозможно, овие членови да извршат соодветна контрола.

1.2 ПРИЧИНИ ЗА ПРОБЛЕМИТЕ КОИ СЕ ПРЕДМЕТ НА РАЗГЛЕДУВАЊЕ

Претходно наведената состојба во областа која овој закон ја регулира е резултат на следните причини:

- Условите за назначување директори, членови на управни и надзорни одбори во јавните претпријатија се премногу општи, и не се поврзани со самата надлежност на јавното претпријатие;
- Бројот на членови на управните и на надзорните одбори е премногу голем и не соодветствува со реалните потреби, но и со финансиските можности на јавните претпријатија;

- Надлежностите на директорот, како и на управниот и на надзорниот одбор бараат голем степен на нивна стручност, пред сè во областите на дејноста на јавното претпријатие, материјално-финансиското работење, управувањето со човечки ресурси, правни работи и сл.
- Недостасува мерит-процедура за селекција на кандидатите за членови на управните и надзорните одбори, односно не е регулирана постапка за избор на најдобар кандидат, во случаи кога има повеќе кандидати за една позиција;
- Законот не содржи никакви услови за разрешување на членовите на управните и надзорните одбори, а само формални услови за разрешување на директорите, кои не се поврзани со квалитетот на работата на јавното претпријатие. Со тоа нема никаков механизам на одговорност на директорите, но и на членовите на управните и на надзорните одбори за квалитетот на нивната работа, поради што и работата на самите јавни претпријатија и квалитетот на услугите кои ги пружаат на граѓаните е без никаква контрола.

2. ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОГ-РЕГУЛАТИВАТА

Целта на овие измени на Законот за јавните претпријатија е да се воспостави мерит- процедура за селекција и назначување директор, членови на управните и на надзорните одбори во јавните претпријатија. Дополнително, законот пропишува и услови за разрешување на директорите на јавните претпријатија, ги зајакнува критериумите за членови на управни и надзорни одбори, го намалува бројот на членови на управни и надзорни одбори, како и утврдува профил на лица кои можат да бидат членови на управни и на надзорни одбори.

3. МОЖНИ РЕШЕНИЈА (ОПЦИИ)

3.1. ОПИС НА РЕШЕНИЕТО „НЕ ПРАВИ НИШТО“

Опцијата „не прави ништо“ се користи како параметар за споредба на трошоците и користа од останатите опции (baseline).

Ова решение значи да не се донесат предложените измени и дополнувања на Законот за јавните претпријатија. Во таков случај проблемите во однос на функционирањето на јавните претпријатија и понатаму ќе останат, односно бројот на членови на управните и надзорните одбори ќе биде преголем и несоодветен со потребите и можностите на јавните претпријатија. Нема да има услови за членови на управните и надзорните одбори кои ќе соодветствуваат со надлежностите на овие тела, што ќе значи дека овие тела и во иднина нема да можат да ги реализираат своите законски надлежности. Отсуството на отворена, фер, транспарентна и мерит-постапка за селекција на кандидатите за членови на управните и надзорните одбори ќе овозможи и во иднина во овие тела да се назначуваат луѓе врз основа на дискретна политичка одлука, а не врз основа на компетенции, што остава простор за коруптивни дејанија. Немањето услови и законски основи за разрешување на членовите на управните и на надзорните одбори, особено поврзано со квалитетот на нивната работа, ќе значи дека и во иднина, лицата ангажирани во овие тела нема да имаат никаква одговорност за нивната работа.

3.2. ОПИС НА МОЖНИТЕ РЕШЕНИЈА (ОПЦИИ) ЗА РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМОТ

Донесување предлог-законот за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија.

Со предлог-законот за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија ќе се:

- Изврши класификација на јавните претпријатија на микро, мали, средни и големи, и тоа во зависност од бројот на вработени, годишниот прихот, како и бројот на граѓани кон кои тие треба да испорачуваат услуги.
- Во зависност од големината на јавните претпријатија ќе се утврдува и бројот на членови на управните и надзорните одбори. Па така, во микро и малите јавни претпријатија управниот одбор ќе има пет члена, а во средните и големите јавни претпријатија седум члена. Ова е огромна рационализација затоа што сегашниот закон дава можност управните одбори на јавните претпријатија да имаат и до 15 члена, при што нема никакви јасни критериуми како ќе се определува овој број. Од друга страна, надзорните одбори во микро и малите јавни претпријатија се укинуваат, односно надзорот ќе се врши преку ревизори, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, додека, пак, во средните и големите јавни претпријатија бројот на членови на надзорниот одбор ќе биде три, што исто така е намалување во однос на сегашното законско решение.
- Ќе се воспостават јасни и конкретни услови за назначување на директори на јавните претпријатија основани од страна на општините (државните јавни претпријатија се опфатени со Законот за високата раководна служба), членови на управни и надзорни одбори во јавните претпријатија кои

ќе бидат во директна корелација со надлежностите на овие органи на јавното претпријатие. Така за директор покрај општите услови од законот, а кои се однесуваат на степенот на образование, државјанството, неосудуваноста и раководното искуство, ќе важат и посебни компетенции кои ќе ги утврдува Одборот за селекција. Во однос на членовите на управниот одбор, покрај општите услови, кои се однесуваат на директорите, предвидени се и дополнителни, посебни услови, и тоа еден дел од членовите на управниот одбор ќе треба да имаат најмалку пет години работно искуство во областа на дејноста на јавното претпријатие или во сродна дејност, согласно Националната класификација на дејностите на Државниот завод за статистика еден дел од членовите на управниот одбор ќе треба да имаат најмалку пет години работно искуство, од кои најмалку три години искуство на раководна позиција или на раководење со тим и еден дел од членовите на управниот одбор ќе треба да има најмалку пет години работно искуство, од кои најмалку три години искуство со финансиско раководење. Слично решение се предлага и за членовите на надзорниот одбор, кој ќе постои само во средните и големите јавни претпријатија во кои еден член ќе треба да биде дипломиран економист со пет години работно искуство во ревизија, еден член ќе треба да биде дипломиран правник со пет години работно искуство на правни работи и правна усогласеност и еден член ќе треба да биде со образование во областа на дејноста на јавното претпријатие согласно Националната класификација на дејностите на Државниот завод за статистика. Ваквата структура на управните и надзорните одбори ќе гарантира квалитет во извршувањето на надлежностите од овие органи на управување и контрола.

- Ке воспостави мерит-процедура за селекција на кандидатите за директор (во јавните претпријатија основани од општините), членови на управните и надзорните одбори, односно ќе биде регулирана постапка за избор на најдобар кандидат, во случаи кога има повеќе кандидати за една позиција. Имено се предлага за избор на членови на управниот одбор и на надзорниот одбор на јавно претпријатие да се распише јавен оглас, на веб-страницата на основачот, на веб-страницата на Агенцијата за администрација и Агенцијата за вработување, во социјалните медиуми, како и во два дневни весници, од кои еден кој се издава на македонски јазик и еден кој се издава на јазик кој го зборуваат најмалку 20% од припадниците на заедниците. На јавниот оглас може да се пријават сите заинтересирани кандидати, а со пријавата мора да приложат писмо за мотивација и кратка биографија. Дадена е можност, на јавниот оглас, кандидати за членови на управниот одбор може да номинираат граѓанските организации и бизнис-заедницата, а со пријавата мора да приложат писмена согласност од номинираните кандидати, писмо за мотивација и кратка биографија. За избор на членови на управниот и на надзорниот одбор во јавно претпријатие ќе треба да се формира комисија за селекција составена од претседател, два члена и нивни заменици и тоа: претседател и негов заменик, вработени кај основачот, еден член и негов заменик, лица кои работат на селекција на кандидати во Агенцијата за администрација и еден член и негов заменик, лица кои работат во јавното претпријатие. Постапката за селекција на претседател и членови на управниот одбор се состои од две фази и тоа: административна селекција и интервју. Административната селекција се состои од проверка на исполнетоста на

- ▶ условите утврдени во јавниот оглас, приложените докази во пријавата и проценка на писмото за мотивација и кратката биографија. За кандидатите кои при административната селекција се утврди дека не ги исполнуваат условите утврдени во јавниот оглас или не ги доставиле потребните докази, постапката на селекција завршува. Вкупниот број бодови за секој пријавен кандидат се утврдува врз основа на бодување на писмото за мотивација и кратката биографија во однос на стручните квалификации, работното искуство во струката и посебните компетенции. На интервјуто, преку ситуациски прашања, ќе се проверуваат потребните општите компетенции за член на управниот, односно надзорниот одбор, а преку стручни прашања или практични задачи, се проверуваат посебните работни компетенции од описот на работното место. Интервјуто ќе се снима со камера. По спроведувањето на интервјуто, согласно со освоените бодови од административната селекција и интервјуто, Комисијата ќе подготвува и до основачот ќе доставува предлог ранг-листа од најдобро рангирани кандидати за членови на управниот и надзорниот одбор, која ќе се објавува на веб-страницата на основачот, а основачот ќе треба најдоброрангираните кандидати да ги назначи за членови на управните и на надзорните одбори. Идентична постапка за селекција е предвидена и за директорите на јавните претпријатија основани од општините, а државните јавни претпријатија ќе бидат опфатени со Законот за висока раководна служба.
- Со измените и дополнувањата на Законот се воспоставуваат и јасни и прецизни законски критериуми за разрешување на членовите на управните и надзорните одбори. Имено, основачот ќе може да ги разреши сите членови на управниот одбор пред истекот на мандатот,

ако не е задоволен од нивната работа или ако јавното претпријатие не ги извршува дејностите од јавен интерес и не ги дава јавните услуги по пристапна цена и со соодветен квалитет на услугата, во континуитет, транспарентно без дискриминација на корисниците на услугата, а надзорниот одбор нема преземено никакви активности од својата надлежност за надминување на таквата состојба. Основачот може да разреши претседател или член на управниот одбор во случај: ако не присуствува на седниците на управниот одбор два пати последователно, или три пати во текот на две календарски години или ако се утврди дека во постапката за негово именување дал невистинити податоци или во случај на смрт или ако ја изгубил деловната способност. Истите услови се предвидени и за разрешување на членовите на надзорните одбори. Со ова особено се потенцира квалитетот на услугите кои јавното претпријатие им ги пружа на граѓаните како услов за разрешување на сите членови на управните и надзорните одбори.

4. ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТА НА РЕГУЛАТИВАТА

МОЖНИ ПОЗИТИВНИ И НЕГАТИВНИ ВЛИЈАНИЈА ОД СЕКОЈА ОД ОПЦИИТЕ:

4.1 ЕКОНОМСКИ ВЛИЈАНИЈА

Подоброто функционирање на јавните претпријатија треба да придонесе кон зголемување на квалитетот на услугите кои јавните претпријатија им ги нудат на граѓаните и бизнис-заедницата. Со унапредувањето на работата на јавните претпријатија ќе се унапреди севкупната економска состојба во државата и во општините во кои функционираат јавните претпријатија.

4.2 ФИСКАЛНИ ВЛИЈАНИЈА

Со оглед на фактот дека се намалува бројот на членови на управните одбори и на надзорните одбори, а истовремено и се укинуваат надзорните одбори во микро и малите претпријатија ќе се намалат и трошоците за паушали кои им се исплаќаат на овие лица. Со оглед на фактот дека нема точна евиденција за средствата кои се одлеваат по оваа основа, а кои на годишно ниво, изнесуваат неколку милиони евра, и заштедите по оваа основа ќе бидат значителни. Дополнително поголемата и постручна контрола над работата на директорите, особено од страна на надзорните одбори сигурно ќе придонесе и за порационално користење на средствата и ресурсите од страна на јавните претпријатија.

4.3 СОЦИЈАЛНИ ВЛИЈАНИЈА

Со оглед на тоа што јавните претпријатија имаат основна дејност да им пружат услуги на граѓаните и бизнисот, поголемата ефикасност во раководењето треба да придонесе до поголема ефикасност на самите јавни претпријатија, а со тоа и поефикасно ќе се испорачуваат услугите кон граѓаните. Исто така, можноста која се дава за разрешување на членовите на управните и надзорните одбори ако јавното претпријатие не ги извршува дејностите од јавен интерес и не ги дава јавните услуги по пристапна цена и со соодветен квалитет на услугата, во континуитет, транспарентно без дискриминација на корисниците на услугата, треба да придонесе кон подобрување на јавните услуги кои ги даваат јавните претпријатија.

4.4 ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Најголемиот број јавни претпријатија, како основна дејност го имаат одржувањето на комуналната хигиена и водоснабдувањето на граѓаните, поголемата ефикасност во нивната работа ќе има влијание и врз унапредувањето на животната средина.

4.5 АДМИНИСТРАТИВНИ ВЛИЈАНИЈА И ТРОШОЦИ

а) трошоци за спроведување

Нема

б) трошоци за почитување на регулативата

Нема

5. КОНСУЛТАЦИИ

5.1 ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ И НАЧИН НА ВКЛУЧУВАЊЕ

Потребните измени на Законот за јавните претпријатија треба да бидат во насока на унапредување на неговата примена, односно надминување на сите досега воочени проблеми во пракса кои се причина за нецелосна и несоодветна примена на законските решенија. Предложените измени се резултат на сеопфатна анализа која со поддршка на Британската амбасада во Скопје ја направи Институтот за демократија – Социетас цивилис од Скопје.

За консултација на предлозите беа организирани четири консултативни средби во (1) Југоисточниот регион; (2) Југозападниот регион; две во Скопски регион.

5.2 ПРЕГЛЕД НА ДОБИЕНИТЕ И ВГРАДЕНИТЕ МИСЛЕЊА

Предлагач	Предлог	Одговор од институција
Никола Илијоски – пратеник во Собрание на РСМ	Во член 2, критериумите се превисоки со што може да се создаде проблем да не може да се најдат кандидати во помали средини	Ќе се остави простор да не мора да се исполнат сите критериуми, туку минимум еден.
	Да се прошири со сродна дејност, на пример работата во ЈП има голема сличност со работа на пример во градежна компанија	Се прифаќа барањето.
	Да се размисли за висината на надоместокот на членовите и истиот да биде поврзан со просечната плата во јавното претпријатије	Се прифаќа барањето.
	Во член 17-а, дали општините имаат капацитет да формираат комисии	Ќе се обидеме да направиме процес кој нема да биде многу сложен и ќе ги вклучи пред сè вработените во одделите за човечки ресурси во општините.

▶	<p>Ранг-листата да излезе со јавно бодирање, а од целата листа советот да избира скратена листа</p>	<p>Треба да се разгледа дали да биде кратка листата или не.</p>
	<p>Да се направи поделба на ЈП кои се формирани од страна на Владата на РМ бидејќи општините имаат свои приходи</p>	<p>Не е во опфатот на овој закон.</p>
ДКСК	<p>Треба да се разговара за опфатот на законот, кои и колку ЈП-а ќе опфати, да се размисли тој број да се намали</p>	<p>Не е во домен на овие предлози.</p>
	<p>За директорите и Високата раководна служба – сметам дека во општините треба да се изнајде независен начин за избор на директорите – вклучување на советот во општините во изборот на директорот би направило да има некоја објективност/ мерливост на работата на директорот</p>	
	<p>Мора да постои патоказ со што ќе се покаже стручната спрема на директорот</p>	

ЦУП	Мора да се најде начин да се отргне фокусот од правно-формални критериуми и да се насочи вниманието кон личности кои имаат искуство во сферата и се препознаени во заедницата.	
	Во малите средини, високите формални критериуми може да ги остават јавните претријатија нефункционални.	

6. ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАЧАНО РЕШЕНИЕ

6.1 СПОРЕДБЕН ПРЕГЛЕД НА ПОЗИТИВНИТЕ И НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА МОЖНИТЕ РЕШЕНИЈА (ОПЦИИ)

Да се донесе Предлог-законот за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија со што ќе се воспостави мерит-процедура за селекција и назначување на директор (општинските јавни претпријатија), членови на управните и на надзорните одбори во јавните претпријатија, ќе се пропишат услови за разрешување на директорите (на општинските јавни претпријатија) и за разрешување на членовите на управните и на надзорните одбори, ќе се намали бројот на членови на управни и надзорни одбори, со што ќе се унапреди целокупната работа на јавните претпријатија.

6.2 РИЗИЦИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕТО И ПРИМЕНАТА НА СЕКОЕ ОД МОЖНИТЕ РЕШЕНИЈА (ОПЦИИ)

Ризик кој може да влијае негативно на спроведувањето на законот е опасноста да нема доволно кандидати на јавните огласи за директор, членови на управни и на надзорни одбори на јавните претпријатија.

7. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРЕПОРАЧАНОТО РЕШЕНИЕ

7.1 ПОТРЕБА ОД МЕНУВАЊЕ ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ВО ОБЛАСТА ИЛИ ДРУГИ СРОДНИ ОБЛАСТИ

Законите кои уредуваат прашања кои се предмет на уредување на овој закон, ќе се усогласат со одредбите од овој закон најдоцна шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

7.2 ПОТРЕБНИ ПОДЗАКОНСКИ АКТИ И РОК ЗА НИВНО ДОНЕСУВАЊЕ

Со законот се предвидува донесување на повеќе подзаконски акти и тоа:

- Правилник за критериумите за утврдување на бројот на членови на управниот одбор;
- Правилник за формата и содржината на барањето за објавување на јавниот оглас, формата и содржината на јавниот оглас, начинот на поднесување на пријавата, начинот на селекција на кандидати и бодувањето на различните фази на селекција, како и други прашања во врска со спроведувањето на постапката за избор на претседател и членови на управниот одбор;
- Рамката на компетенции за директори на јавните претпријатија и
- Правилник за формата и содржината на барањето за објавување на јавниот оглас, формата и содржината на јавниот оглас, начинот на поднесување на пријавата, ►

- ▶ начинот на селекција на кандидати и бодувањето на различните фази на селекција, како и други прашања во врска со спроведувањето на постапката за именување на директор на јавно претпријатие.

Истите ќе бидат донесени во рок од три месеци по донесување на законот, како што е наведено во преодни и завршни одредби.

7.3 ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА, ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ДРУГИ ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

- Министерство за економија, преку донесување дел од подзаконските акти и надзор над спроведувањето на овој закон;
- Ресорните министерства за институциите од соодветниот ресор преку усогласување на материјалните закони;
- Основачите на јавните претпријатија преку спроведување на јавните огласи.

8. СЛЕДЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА

8.1 НАЧИН НА СЛЕДЕЊЕ НА СПРОВЕДУВАЊЕТО

Министерство за економија ќе врши надзор над спроведувањето на овој закон.

8.2 ЕВАЛУАЦИЈА НА ЕФЕКТИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ И РОКОВИ

Евалуација на ефектите ќе се изврши по истекот на 12 месеци од влегувањето во сила на законот.

ПВР КАКО
ДОБРА ПРАКСА
-
ИЗВЕШТАЈ
ЗА ПВР НА
ЗАКОНОТ
ЗА ЈАВНИ
ПРЕТПРИЈАТИЈА
-
ДЕКЕМВРИ 2019

Грботот и девизот на Европската Унија

